

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Београд, Влајковићева бр.3
Број:021-01-19/2015-4
Датум: 28.мај 2015. године

**ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ**

11000 Београд
Немањина 11

Поштовани,

Министарство културе и информисања размотрило је Извештај о власничкој структури и контроли медија у Србији од 20. фебруара 2015.г. који је израдио Савет за борбу против корупције. У односу на препоруке које су дате, као саставни део Извештаја, а које се односе на обавезе Министарства културе и информисања, достављамо вам наш извештај о мерама које су већ спроведене и које ће бити спроведене у наредном периоду, а све у циљу да се препоруке успешно спроведу.

1) ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања да у сарадњи са АПР и РЕМ предузме активности ради успостављања ефикасног, свеобухватног и транспарентног регистра власничке структуре медија, уз обавезу обелодањивања крајњих власника медија када је реч о оснивачима медија из оф-шорзона;

ОДГОВОР

Министарство културе и информисања било је предлагач медијске стратегије. Јадан од основних циљева Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији до 2016. г. јесте обезбеђивање транспарентности власничке структуре у медијима. Основне смернице дате у Стратегији имплементирани су у ново медијско законодавство. Законом о јавном информисању и медијима, који је донет августа 2014.г.,у оквиру основних одредаба, као једно од начела предвиђено је начело јавности података о медијима. Члан 7. Закона гласи:»Ради формирања сопственог мишљења о веродостојности и поузданости информација, идеја и мишљења објављених у медијима, ради сагледавања могућег утицаја

медија на јавно мњење, као и ради заштите медијског плурализма омогућава се јавност података о медијима.» Ово начело разрађено је у Глави VI – Јавност података о медијима и Регистар. За разлику од претходног Закона о јавном информисању којим је уведен Регистар јавних гласила, али чији садржај није био прецизно регулисан, новим Законом о јавном информисању и медијима уведен је Регистар медија а садржај Регистра и предмет регистрације прецизно су уређени. Закон предвиђа да је сврха увођења Регистра медија обезбеђивање јавности података о медијима, а све у интересу грађана, како би на основу транспарентних података о медијима (ко је издавач медија, која лица имају оснивачки капитал у медијима, који су извори финансирања медија) могли формирати сопствено мишљење о веродостојности и поузданости информација, идеја и мишљења објављених у медију. Вођење Регистра медија, такође, је један од инструмената уз помоћ кога држава штити медијски плурализам и спречава монопол над информацијама.

Доношењем новог Закона о јавном информисању и медијима држава је направила квалитетан корак у пружању и доступности података о власничкој структури медија. Регистар медија води се у Агенцији за привредне регистре и у њега се између осталог региструје документ који садржи податке о правним и физичким лицима која непосредно или посредно имају више од 5% удела у оснивачком капиталу издавача, податке о њиховим повезаним лицима у смислу закона којим се уређује правни положај привредних друштава и податке о другим издавачима у којима та лица имају више од 5% удела у оснивачком капиталу.

Да би Регистар медија почео да функционише, у законом предвиђеном року тј. од 14. фебруара 2015.г., Министарство културе и информисања заједно са Агенцијом за привредне регистре спровело је све потребне активности. Министарство културе и информисања донело је Законом предвиђени акт, Правилник о документацији која се прилаже у поступку регистрације медија у Регистар медија («Службени гласник РС», бр. 126/14), 19. новембра 2014.године. Обавеза је свих издавача медија, који су били уписани у Регистар јавних гласила, да у року од шест месеци од дана почетка рада Регистра медија, тј. од 14. фебруара 2015. г. пријаве у Регистар медија све податке који нису били предмет Регистра јавних гласила. Рок за упис додатних података је 14. август 2015. г. Министарство културе и информисања заједно са Агенцијом за привредне регистре прати упис нових података и формирање Регистра медија. После 15. августа 2015. г. власничка структура медија биће потпуно транспарентна, у складу са Законом. За све медије, који се упишу у Регистар медија до 15. августа 2015. г., а за које се утврди да је власничка структура нејасна, накнадно ће се тражити додатна документација како би власничка структура била несумњива и доступна јавности.

Промене регистрованих података пријављују се Регистру најкасније у року од 15 дана од дана када је настала промена.

2)ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања да у сарадњи са РЕМ предузме активности ради успостављања ефикасног, свеобухватног и транспарентног регистра медијских услуга и евиденције пружалаца медијских услуга који је у надлежности РЕМ;

ОДГОВОР

Министарство културе и информисања било је предлагач закона о Електронским медијима. У току рада на Закону велика пажња је посвећена нормама којима се регулише регистар медијских услуга и евиденција пружалаца медијских услуга на захтев, управо из разлога успостављања ефикасног, свеобухватног и транспарентног регистра и евиденције, које води Регулатор.

Законом је предвиђено да Регулаторно тело за електронске медије, као самостални и независни орган јавне власти на основу члана 22. Закона о електронским медијима, води Регистар медијских услуга и евиденцију пружалаца медијских услуга на захтева.

Пружаоци медијских услуга, медијску услугу могу пружати на основу дозволе или на основу одобрења. И један и други акт издаје Регулатор.

Регистар медијских услуга води се за све услуге које се пружају на основу дозволе коју издаје Регулатор (по расписаном јавном конкурс или по захтеву). Регулатор води и редовно ажурира Регистар медијских услуга. У Регистар медијских услуга уписују се подаци о називу медијске услуге, називу пружаоца медијске услуге, број и датум решења о издавању дозволе, период на који се издаје дозвола, подаци о одговорном лицу пружаоца медијске услуге и други подаци предвиђени законом.

Регулатор води и евиденцију пружалаца медијских услуга на захтев, који медијске услуге пружају на основу одобрења које издаје Регулатор. У евиденцији су садржане информације о називу медијске услуге, назив пружаоца медијске услуге, податке о пребивалишту односно седишту пружаоца медијске услуге, контакт податке као и податке о програмској концепцији медијске услуге.

3) ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања да у сарадњи са АПР и РЕМ обезбеди континуирано ажурирање свих промена података и вршење службеног надзора над законитошћу спровођењем послова регистрације и евиденције података у регистрима који се односе на медије и медијске услуге;

ОДГОВОР

Регистар медија, који се води у Агенцији за привредне регистре, уведен је и уређен је Законом о јавном информисању и медијима. Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство културе и информисања, те извршавање свих обавеза које има Агенција и други субјекти, на основу Закона о јавном информисању и медијима, прати Министарство културе и информисања. У сарадњи са Агенцијом за привредне регистре донети су, у законом предвиђеном року, сви потребни подзаконски акти да би Регистар медија био отворен за упис 14. фебруара 2015. г. Министарство културе и информисања редовно добија информације од АПР-а о упису нових података, уведених Законом о јавном информисању и медијима, у Регистар медија од стране издавача медија. Када се заврши рок за упис додатних података, а то је 14. августа 2015.г. Министарство ће заједно са АПР-ом извршити увид у Регистар у упозорити све оне који нису уредно извршили своју законску обавезу да то ураде.

Ажурирање регистрованих података од великог значаја је за праћење стања у медијима и обезбеђивање тачних информација о медијима. У том смислу је и донет посебан члан у Закону о јавном информисању и медијима који предвиђа да се свака промена регистрованих података пријављује Регистру, најкасније у року од 15 дана од дана настале промене (чл. 40.). Закон предвиђа да ће се новчаном казном од 100.000 динара до 1.000.000 динара казнити, за прекршај, свако правно лице-издавач медија ако у датом року не пријави настале промене података који се воде у Регистру.

4) ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања да у поступку надзора над применом сета медијских прописа из делокруга своје надлежности доследно и уједначено, без фаворизације, поступа према свим медијима који крше етичке и професионалне стандарде, односно чине прекршаје и преступе у свом раду;

ОДГОВОР

Министарство културе и информисања врши надзор над спровођењем медијских закона и у оквиру своје надлежности покреће прекршајне поступке за непоштовање закона и има потпуно равноправан однос према свим медијима.

Кршење етичких и професионалних стандарда у надлежности је саморегулаторних тела, као што је Савет за штампу.

Министарство културе и информисања, увек, када уочи одређена понашања која нису санкционисана законом, а сматра да представљају кршење одређених етичких стандарда у области медија, обраћа се саморегулаторним телима са иницијативом за преиспитивање тих појава и предузимањем одређених мера у оквиру њихове надлежности.

Министарство културе и информисања је у 2015. г. расписало више конкурса за пројектно суфинансирање. Један од конкурса за предмет је имао и суфинансирање пројеката којима ће се унапредити професионални и етички стандарди у области јавног информисања. Такође, приликом састављања комисија за разматрање пристиглих пројеката на конкурсе, Министарство је упутило позив новинарским и медијским удружењима, као и Савету за штампу, да дају своје предлоге за чланове комисија. Савет за штампу је учествовао у раду комисија.

Министарство културе и информисања подржава рад саморегулаторних тела и залаже се за унапређење медијског и новинарског професионализма. Закон о јавном информисању и медијима регулише да је јавни интерес унапређење медијског и новинарског професионализма, што представља обавезу власти, на свим нивоима, да путем пројектног суфинансирања помогне све квалитетне пројекте којима се унапређује медијски и новинарски професионализам.

5), 6) и 7) ПРЕПОРУКА

Препоруке се односе на обавезе РЕМ-а, РАТЕЛА и Комисије за заштиту конкуренције.

8)ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања да успостави ефикасне механизме мониторинга и надзора над функционисањем система суфинансирања медијских пројеката у Републици Србији из буџетских и јавних извора финансирања у складу са новим прописима о пројектном финансирању медија;

ОДГОВОР

Закон о јавном информисању и медијима прописује да се средства за остваривање јавног интереса у области јавног информисања могу издвајати само путем пројектног суфинансирања и то, без изузетка на свим нивоима власти, Републичком, покрајинском и локалном. Први пут је, Законом о јавном информисању и медијима, материја пројектног суфинансирања уређена законом, што доприноси да се читава ова област доведе у ред и да се примењују јединствена правила приликом доделе јавних средстава.

Законом је предвиђено да министарство надлежно за послове јавног информисања донесе подзаконски акт којим би се још ближе уредила ова материја. Министарство културе и информисања донело је 19. новембра 2014. г. Правилник о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања («Службени гласник РС», бр. 126/14). Надзор над спровођењем Закона и Правилника врши Министарство културе и информисања. Сву потребну помоћ локалним органима власти, у примени Закона и Правилника, пружа стручна служба Министарства.

Средства додељена путем пројектног суфинансирања сматрају се државном помоћи и законом су предвиђене процедуре контроле наменског трошења тих средстава.

На основу нових правила о пројектном суфинансирању, Министарство културе и информисања расписало је шест конкурса, у области јавног информисања, за 2015.годину. и то:

1) Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања у износу од 155.000.000,00 динара;

2) Конкурс за суфинансирање пројеката из области јавног информисања припадника српског народа у земљама региона у износу од 18.000.000,00 динара;

3) Конкурс за суфинансирање пројеката из области јавног информисања особа са инвалидитетом у износу од 8.000.000,00 динара;

4) Конкурс за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина, у износу од 30.000.000,00 динара;

5) Конкурс за суфинансирање пројеката који се реализују путем електронских медија на територији Косова и Метохије у износу од 5.000.000,00 динара.

6) Конкурс за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања у износу од 24.000.000,00 динара.

Укупан износ средстава за суфинансирање пројеката у области јавног информисања ради остваривања јавног интереса у 2015.години опредељује се у

износу од 252.000.000,00, динара што је за више од два пута већи износ од средстава додељених 2014. г. (92.000.000 дин.)

Средства, решењем, додељује руководилац органа који је расписао конкурс, на основу образложеног предлога конкурсне комисије. Против решења може се покренути управни спор.

Конкурсне комисије чине три до пет чланова које именује руководилац органа који је расписао конкурс. Чланови комисије именују се из реда независних стручњака за медије и медијских радника. Већина чланова комисије именује се на предлог новинарских и медијских удружења.

На пројекте који се прилажу на конкурсе ради подизања квалитета информисања припадника националних мањина, обавезно се прибавља мишљење одговарајућег националног савета националне мањине.

Чланови свих конкурсних комисија, које су радиле у Министарству културе и информисања у 2015. години, били су представници новинарских и медијских удружења, саморегулаторног тела, независних органа јавне власти који се баве заштитом људских права, професори универзитета и др.

Закон о јавном информисању и медијима предвидео је да се наративни и финансијски извештај о спроведеним пројектним активностима доставља органу који је донео одлуку о расподели средстава, у складу са уговореним обавезама. Уз извештај доставља се и доказ о реализацији пројекта.

9) ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања да успостави ефикасне механизме мониторинга и надзора над реализацијом пореских олакшица, донација, буџетских дотација и других облика директне или индиректне државне помоћи која представља могући извор утицаја на медијску независност;

ОДГОВОР

Законом о јавном информисању и медијима предвиђено је да се у Регистар медија уписују сви подаци у вези са износом новчаних средстава добијених од органа јавне власти. Обавеза уписа тих података је на органу јавне власти који је средства доделио, и то у року од 15 дана до дана доношења одлуке о додели средстава. У случају не уписивања података у року превиђеном Законом, предвиђена је новчана казна у износу од 50.000 до 150.000 динара за одговорно лице у органу јавне власти.

Подаци из Регистра медија су транспарентни и доступни свима, те ће се на основу њих моћи радити анализе утицаја на медије, кроз новчана давања, од стране органа јавне власти и утицати на спречавање тих појава.

10) ПРЕПОРУКА

Одбор надлежан за послове информисања Народне скупштине РС и Одбор надлежан за послове информисања Скупштине АП Војводине, у сарадњи са Министарством надлежним за послове информисања, да предузме активности у циљу потпуне деполитизације састава Управног одбора и Програмског одбора Радио-телевизије Србије и Радио-телевизије Војводине;

ОДГОВОР

Процедура избора и услови које кандидати морају испуњавати за чланове Управног одбора и Програмског савета јавних медијских сервиса ЈМУ «Радио телевизија Србије» и ЈМУ «Радио телевизија Војводине» регулисана је Законом о јавним медијским сервисима и подзаконским актима донетим на основу Закона. Министарство културе и информисања врши надзор над спровођењем одредаба овог закона. Законом о јавним медијским сервисима, управо у циљу деполитизације ових функција, предвиђено је да се чланови управног одбора бирају из реда угледних стручњака из области које су од значаја за обављање послова установа јавног медијског сервиса, као и да чланови Управног одбора не могу бити носиоци јавних функција и функција у политичкој странци, као ни лица чије би чланство у Управном одбору могло да доведе до сукоба интереса у складу са прописом који регулише спречавање сукоба интереса при обављању јавне функције. Чланове Управног одбора именује и разрешава Савет регулаторног тела за електронске медије двотрећинском већином, укупног броја чланова. У свом раду чланови Управног одбора су самостални и старају се о доследној примени закона. Мандат чланова Управног одбора траје пет година и једно лице може највише два пута бити бирано за члана Управног одбора. Чланове Програмског савета бира Управни одбор јавног медијског сервиса на предлог одбора Народне скупштине Републике Србије односно, на предлог одбора Скупштине Аутономне покрајине Војводине, из реда стручњака у области медија и медијских посленика, научника, стваралаца у области културе и представника удружења чији је циљ заштита људских права и демократије, при чему чланови Програмског савета не могу бити носиоци јавних и политичких функција.

У складу са Законом о јавним медијским сервисима Народна скупштина Републике Србије донела је Одлуку о правилима за спровођење јавног конкурса за избор кандидата за чланове Програмског савета Јавне медијске установе «Радио телевизија Србије» 8. децембра 2014.г., док је Скупштина Аутономне Покрајине Војводине донела Одлуку о правилима за спровођење јавног конкурса за избор кандидата за чланове Програмског савета Јавне медијске установе «Радио телевизија Војводине» 23. децембра 2014.г.

Савет регулаторног тела за електронске медије донео је 17. децембра 2014. г. правилник о именовању чланова Управног одбора Јавног медијског сервиса, којим је ближе уређен поступак именовања чланова Управног одбора Јавне медијске установе «Радио телевизија Србије» и Јавне медијске установе «Радио телевизија Војводине».

11),12),13),14),15),16) и 17) ПРЕПОРУКА

Препоруке се не односе на обавезе Министарства културе и информисања.

18) ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања и Министарство надлежно за послове телекомуникација да ставе на јавност све активности у вези са процесом дигитализације као и планиране и реализоване трошкове дигитализације;

ОДГОВОР

Процес дигитализације у надлежности је Министарства трговине, туризма и телекомуникација. Министарство културе и информисања је кроз нови Закон о електронским медијима отклонило све правне препреке, које су постојале у дотадашњој регулативи у овој телевизијској области, а које су могле да утичу на процес преласка са аналогног на дигитални сигнал. Закон о електронским медијима гарантује правну сигурност имаоцима дозвола за емитовање програма, да у фази преласка са аналогног на дигитално емитовање програма неће остати без дозволе.

19) и 20) ПРЕПОРУКА

Препоруке се не односе на обавезе Министарства културе и информисања.

21) ПРЕПОРУКА

Министарство надлежно за послове информисања и Министарство надлежно за послове унутрашњих послова да, у циљу заштите јавног интереса и имовинских интереса Републике Србије, иницирају покретање преткривичних поступака пред надлежним тужилаштвом како би се утврдило порекло новца, и инструменти платног промета и правна природа уговора који за предмет имају продају удела и потраживања *Политике, Дневника и Новости*;

ОДГОВОР

Министарство културе и информисања задужено је за надзор над медијским законима који се баве програмским садржајем медија. Министарство није надлежно за учествовање у склапању купопродајних уговора нити прати извршење уговорених обавеза. С обзиром да се у сва три случаја (*Политика, Дневник и Новости*) ради о акционарским друштвима у којима део капитала има и Република Србија, за државни капитал надлежна је Дирекција за имовину Републике Србије.

22) ПРЕПОРУКА

Влада Републике Србије, Канцеларија за Косово и Метохију Владе Републике Србије и Министарство надлежно за послове информисања да предузму неопходне активности ради усклађивања пословања ЈП Мрежа-мост са одредбама Закона о јавним предузећима, Закона о привредним друштвима, оснивачким актима јавног предузећа и медијским прописима, као и да утврде механизме за правадање и контролу новца који из јавних извора финансирања издваја за медијске активности привредних субјеката који послују на Косову и Метохији;

ОДГОВОР

ЈП Мрежа- мост је јавно предузеће које није основано на основу медијских прописа. Јавна предузећа су у надлежности Министарства привреде. Министарство

културе и информисања није учествовало у формирању тог предузећа нити има било какав увид у његов рад.

Министарство културе и информисања има одређене законске обавезе када је у питању информисање становништва на територији АП Косово и Метохија. Министарство културе и информисања, на основу Закона о јавном информисању и медијима, у току календарске године обавезно расписује конкурс ради подизања квалитета информисања грађана који живе на територији АП Косово и Метохија. У фебруару 2015. г. расписан је Конкурс за суфинансирање пројеката који се реализују путем електронских медија на територији Косова и Метохије у износу од 5.000.000,00 динара. На конкурс се пријавило 26 подносилаца пројеката. Комисија, образована Решењем министра, број 119-01-87/2015-04, размотрила је приспеле пројекте. Комисија је извршила детаљан преглед свих валидних пријава и на основу циљева и критеријума наведених у конкурс, министру доставила помоћу бодовних листа образложен предлог за 12 пројеката које треба суфинансирати.

На основу Закона о јавном информисању и медијима, којим је предвиђено да Република Србија остварује јавни интерес у области јавног информисања формирањем установе ради остваривања права на јавно информисање становништва на територији АП Косово и Метохија, Министарство културе и информисања управо ради на Предлогу одлуке о формирању установе за новинско издавачку делатност «Панорама». Делатност установе би била остваривање јавног интереса у области јавног информисања путем издавања, на српском језику, недељних новина „Јединство“ и часописа „Стремљења“, за потребе информисања становништва на подручју Аутономне покрајине Косово и Метохија.

23) ПРЕПОРУКА

ЈП ЕТВ и РДУ РТС уз подршку Министарства надлежног за послове информисања и Министарства надлежног за послове телекомуникација и сагласност Владе Републике Србије да спроведу законит поступак међусобног усаглашавања имовине и обавеза, односно да предузму активности ради отклањања последица које су настале пропуштањем обавезе израде деобног биланса приликом издавања ЈП ЕТВ из састава РДУ РТС;

ОДГОВОР

Министарство културе и информисања заједно са Министарством трговине, туризма и телекомуникација уложило је велике напоре да се постигне договор између ЈП «Емисиона техника и везе» и Јавне медијске установе «Радио телевизија Србије» у вези са нерешеним питањима међусобних обавеза, у односу на средства емисионе технике која су, на основу закона, из имовине РТС-а прешла у имовину ЈП «Емисиона техника и везе». Велики број састанака резултирао је постизањем споразуме и потписивањем Уговора о регулисању међусобних пословних односа, права и обавеза између ЈП «Емисиона техника и везе» и ЈМУ «Радио телевизија Србије». Уговор је закључен 01.07.2014.г. и његовим закључењем овај проблем је решен. Такође, рашавањем односа између ова два субјекта отворен је пут за бржу дигитализацију.

24) ПРЕПОРУКА

Препорука се не односе на обавезе Министарства културе и информисања.

